

**Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Департамент охорони здоров'я Полтавської облдержадміністрації**

МАТЕРІАЛИ
VIII Всеукраїнської науково-практичної
конференції з міжнародною участю
«Полтавські дні громадського
здоров'я»
30 травня 2025 року

ПОЛТАВА
2025

УДК 614-027.555(075)

**Редакційна колегія: Ждан В. М., Лисак В. П., Голованова І. А.,
Ляхова Н.О., Бєлікова І. В., Краснова О. І.**

«Полтавські дні громадського здоров'я»: VIII Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю. (2025; Полтава).

Матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Полтавські дні громадського здоров'я», 30 травня 2025 року. [Текст] / ПДМУ; [ред.кол.: В. М. Ждан, В. П., Лисак, І. А., Голованова та ін..]. – Полтава, 2025. – 303 с.

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Полтавські дні громадського здоров'я» містять в собі наукові праці з питань організаційних, правових, клінічних аспектів діяльності системи громадського здоров'я та системи охорони здоров'я в Україні в мирний час та під час військового стану, роботі фахівців різних спеціальностей, питанням покращення організації системи громадського здоров'я та галузі охорони здоров'я та оптимізації роботи лікувальних закладів у період реформування

УДК 614-027.555(075)

©Полтавський державний медичний університет, 2025

З. Слабкий Г.О., Білак-Лук'янчук В.Й., Козар Ю. Ю. Щодо впливу війни проти російської агресії на стан здоров'я населення та систему охорони здоров'я України. Вісник здоров'я. 2023. Том 1. Випуск 1. С.38-46

РОЛЬ І МІСЦЕ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ЛІКАРНІ В СПРОМОЖНІЙ МЕРЕЖІ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ВІННИЦЬКОГО ГОСПІТАЛЬНОГО ОКРУГУ

Герасимюк К.Х.¹, Черешнюк Г.С.¹, Пилипчук В.Л.¹, Серета Н.К.²

¹Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова, м.

Вінниця, Україна

²Комунальне некомерційне підприємство «Вінницька міська клінічна лікарня

№ 1» м. Вінниця, Україна

Вступ: Реформування системи охорони здоров'я в Україні спрямоване на забезпечення населення доступною та якісною медичною допомогою. Одним із ключових напрямів цієї реформи є формування спроможної мережі закладів охорони здоров'я, що забезпечують територіальну доступність медичних послуг із урахуванням потреб громадян [1, 2].

Приведення діяльності Вінницького госпітального округу у відповідність до вимог оновленого законодавства, зокрема Закону України від 01.07.2022 №2347 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення надання медичної допомоги» та постанови Кабінету Міністрів України від 28.02.2023 №174 «Деякі питання організації спроможної мережі закладів охорони здоров'я», зумовило суттєві зміни в організації надання медичної допомоги в регіоні [2, 3].

Мета: Визначити та проаналізувати роль і місце Університетської лікарні Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова (далі - Університетська лікарня) в спроможній мережі закладів охорони здоров'я Вінницького госпітального округу, окреслити її вплив на якість надання медичної допомоги та підготовку медичних кадрів, з врахуванням оперативного плану перегляду спроможної мережі на 2026 рік.

Матеріали та методи: Дослідження проведено з використанням методів системного аналізу – для вивчення нормативно-правової бази щодо створення та функціонування спроможної мережі закладів охорони здоров'я та статистичного методу – для аналізу показників діяльності Університетської лікарні.

Результати дослідження: Формування ефективної моделі госпітальних округів в Україні є одним із ключових елементів медичної реформи, з метою забезпечення територіальної доступності до якісної медичної та реабілітаційної допомоги населенню. Відповідно до Основ законодавства України про охорону здоров'я, «мережа державних і комунальних закладів охорони здоров'я формується з урахуванням планів розвитку госпітальних округів, потреб населення у медичному обслуговуванні, необхідності забезпечення належної якості такого обслуговування, своєчасності, доступності для громадян, ефективного використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів»[1].

Проведений аналіз показав, що до спроможної мережі Вінницького госпітального округу увійшли 33 спеціалізовані заклади, з яких 7 є надкластерними, 7 кластерним та 19 загальними[4]. З 2025 року новоутворена Університетська лікарня постає важливим елементом на території цього округу, який сприяє інтеграції медичної науки та практики. Університетська лікарня створена на базі Університетської клініки та Науково-дослідного інституту реабілітації осіб з інвалідністю. Її керівником призначено генерала військово-медичної служби, Заслуженого лікаря України Андрія Вербу. Як того і вимагають нормативні документи, медична допомога в Університетській лікарні надається «за умови надання інформованої добровільної згоди пацієнта на присутність здобувачів освіти у сфері охорони здоров'я під час проведення діагностики, лікування, операції та знеболення і на участь науково-педагогічних працівників у проведенні діагностики, лікування, операції та знеболення за формою, затвердженою МОЗ»[5]. Лікарня, як структурний підрозділ ВНМУ ім. М.І. Пирогова є

базою для навчання студентів та лікарів-інтернів, що сприяє безперервному професійному розвитку медичних кадрів. Новостворений структурний підрозділ ВНМУ співпрацює з іншими закладами охорони здоров'я госпітального округу, забезпечуючи ефективну координацію медичних послуг та оптимізацію використання ресурсів, бере активну участь у реалізації програм громадського здоров'я, скринінгах та профілактичних заходах, сприяє розвитку системи медичної допомоги в окрузі через наставництво, методичну допомогу іншим ЗОЗ, організацію навчань і стажувань тощо. У 2025 році заклад отримав новий повністю укомплектований автомобіль швидкої допомоги «KIA BONGO».

Університетська лікарня представляє собою унікальний приклад інтеграції клінічної, освітньої та наукової діяльності в межах Вінницького госпітального округу. На нашу думку, університетські лікарні мають відігравати особливу роль - як центри передової медичної практики, науки та освіти. Варто погодитись з В.М. Лісовим із співавторами, що «перевага формату університетської клініки – це можливість навчально-науково-практичної співпраці із закордонними колегами та міжнародними інституціями, формат університетської клініки є оптимальним для організації додипломної та, особливо, післядипломної медичної освіти»[6].

Як зазначав міністр охорони здоров'я України Віктор Ляшко «Створення потужних університетських лікарень є одним з ключових кроків до підвищення якості як медичної освіти в Україні, так і медичної допомоги загалом. Ухвалене Урядом рішення дозволяє університетським лікарням працювати за Програмою медичних гарантій, а отже, сформувати стійку фінансову базу для забезпечення якісної меддопомоги та підготовки висококваліфікованих медичних фахівців. Кожен студент, інтерн та медик зможе вдосконалювати свої професійні навички на практиці, а пацієнти — отримувати ефективне лікування»[8]. Внесення ж змін до переліку закладів охорони здоров'я та програм у галузі охорони здоров'я, що забезпечують виконання загальнодержавних функцій, видатки на які здійснюються з

державного бюджету, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України[7] та включення Університетської лікарні до цього переліку стало важливим кроком в роботі Університетської лікарні. До прикладу, за інформацією з аналітичних панелей(дашбордів) НСЗУ[9], оплата надавачу медичної допомоги за програмою медичних гарантій станом на 13 травня 2025 року (ВНМУ ім. М.І. Пирогова) вже склала 49 588 561 ₴ за 2025 рік.

Варто відмітити, що діяльність Університетської лікарні сприяла підвищенню доступності медичної допомоги для жителів Вінницького госпітального округу, скороченню часу від звернення пацієнта до отримання необхідної допомоги, покращенню показників діяльності, впровадженню сучасних протоколів лікування, оптимізацію розподілу пацієнтопотоків між закладами різних рівнів надання медичної допомоги, покращенню практичної підготовки медичних кадрів, які залишаються працювати в регіоні тощо.

У перспективі Університетській лікарні варто зробити акценти на формуванні єдиного інформаційного простору для всіх закладів госпітального округу, впровадженні телемедичних, інноваційних технологій, поглибленні міжнародної співпраці, участі у міжнародних клінічних дослідженнях та обмін досвідом з провідними університетськими клініками світу і, зрештою, розвитку державно-приватного партнерства та залучення інвестицій для модернізації матеріально-технічної бази.

Висновки: Університетська лікарня може і має стати одним з ключових елементів системи охорони здоров'я Вінницького госпітального округу, що забезпечуватиме інтеграцію медичної науки, освіти та практики, флагманом інноваційних підходів у діагностиці та лікуванні, сприяти підвищенню якості медичної допомоги та підготовці висококваліфікованих медичних кадрів. Подальший розвиток Університетської лікарні як невід'ємної складової Вінницького госпітального округу дозволить оптимізувати використання ресурсів та підвищити ефективність медичної допомоги населенню. Її

діяльність сприятиме сталому розвитку медичної системи регіону та успішній реалізації реформ в системі охорони здоров'я України.

Список використаних джерел:

1. Основи законодавства України про охорону здоров'я : Закон України від 19.11.1992 р. № 2801-XII [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>
2. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення надання медичної допомоги : Закон України від 14.07.2021 р. № 2347-IX [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2347-20>
3. Деякі питання організації спроможної мережі закладів охорони здоров'я : постанова Кабінету Міністрів України від 28.02.2023 р. № 174 [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/174-2023-п>
4. Про внесення змін до переліку закладів охорони здоров'я та програм у галузі охорони здоров'я, що забезпечують виконання загальнодержавних функцій, видатки на які здійснюються з державного бюджету : постанова Кабінету Міністрів України від 16.01.2024 р. № 44 [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/44-2024-п>
5. Про затвердження Положення про клінічну базу закладів вищої освіти у сфері охорони здоров'я : наказ МОЗ України від 28.09.2020 р. № 2201 // Офіц. вісн. України. – 2020. – № 85. – Ст. 2740 [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1337-2020-п>
6. Лісовий В. М., Капустник В. А., Резуненко Ю. К., Коростій В. І. Університетські клініки в розвитку вищої медичної освіти // Медична освіта. – 2017. – № 3. – С. 55–58. – DOI: <https://doi.org/10.11603/me.2414-5998.2017.3.7775>
7. Спроможна мережа медзакладів / Міністерство охорони здоров'я України [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://moz.gov.ua/uk/spromozhna-merezha>

8. Університетські лікарні отримують фінансування в рамках програми медичних гарантій // Український медичний часопис [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://www.umj.com.ua/uk/novyna-253316-universitetski-likarni-otrimayut-finansuvannya-v-ramkah-programi-medichnih-garantij>
9. Аналітичні панелі(дашборди) НСЗУ / Національна служба здоров'я України [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://edata.e-health.gov.ua/e-data/dashboard>

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ ШЛЯХОМ ФОРМУВАННЯ ГРУП ВЗАЄМОДОПОМОГИ

Голубчиков М.В., Данилюк К.В.

Національний університет охорони здоров'я імені П.Л.Шупика, м. Київ,
Україна

Вступ. Сучасні глобалізаційні і трансформаційні процеси розвитку українського суспільства в умовах війни негативно вплинули на стан громадського здоров'я.

Соціально-економічна та політична криза яка накрила Україну більше ніж три роки із-за російської агресії призвела до руйнації багатьох секторів економіки та життя бюджетної сфери в тотальному дефіциті коштів. В зв'язку з цим найбільш вразливими до негативних змін стали система соціального захисту та охорона здоров'я, які забезпечували базовий рівень громадського здоров'я українського суспільства. Критично оцінюючи сучасні можливості держави, яка забезпечує фронт всім необхідним, громадяни повинні оцінити всі свої резерви та можливості і допомогти тим, хто став вимушеним переселенцем, біженцем, отримав тяжкі поранення та втратив своїх близьких і рідних, до кого в сім'ю прийшли сини доньки які втратили ноги, руки захищаючи Батьківщину і потребують додаткової допомоги від суспільства, там де держава неспроможна допомогти. Розглядаючи громадське здоров'я як науку та практику попередження